

**Чисте місто –
здорова нація!**

✓ Забруднення повітря в Тернопільській області та шляхи вирішення цих проблем

Основним джерелом забруднення атмосферного повітря в місті є відпрацьовані гази автотранспорту. До їх складу входять такі шкідливі речовини, як окис вуглецю, окиси азоту, різні вуглеводні, включаючи і ті, що сприяють виникненню ракових захворювань. Бензинові двигуни, крім цього, виділяють продукти, що містять з собою свинець, хлор, бром, а дизельні — значну кількість сажі. Шляхом, що веде до зменшення забруднення атмосферного повітря від автотранспорту, є застосування якісного неетилованого бензину, перехід на газове паливо як більш екологічно чисте, будівництво об'їзних доріг, а також винос автотранспортних підприємств за межі міста.

Згідно з генеральним планом забудови міста промислові підприємства переважно сконцентровані в його північному і південному районах, а в центральній частині і нових мікрорайонах розташовані житлові масиви. Підприємства, що негативно впливають на навколишнє природне середовище і розміщені в житловій зоні, будуть перепрофільовані або

Чисте місто

винесені за межі селітебної зони згідно міської програми «Екрлогія». Це такі, як цех меблевого комбінату, ремонтно-монтажний комбінат, «Укрторгтехніка», автобаза зв'язку та інші.

Кожне підприємство, в залежності від шкідливості

речовин, що викидаються в атмосферу, має санітарно-захисну зону від 50— до 1000 метрів і більше. Санітарно-захисна зона

відводиться під озеленення, дозволяється розміщувати там складські приміщення, гаражі, забороняється будівництво житла. Підприємству дозволяється викидати в атмосферу тільки певну кількість шкідливих речовин при умові, що на границі санітарно-захисної зони буде дотримуватись норматив граничнодопустимої концентрації, тобто такої концентрації, що не шкідлива для здоров'я людини. Контроль за викидами

Чисте місто

забруднюючих речовин в атмосферу і граничнодопустимими концентраціями - ведуть відповідно представники Мінприроди України і санепідемстанції.

Шляхом, що веде до зменшення забруднення атмосферного повітря від автотранспорту, є застосування якісного неетилованого бензину, перехід на газове паливо як більш екологічно чисте, будівництво об'їзних доріг, а також винос автотранспортних підприємств за межі міста.

✓ Діяльність громадських екологічних організацій

У Тернопільській області функціонує біля двадцяти неурядових організацій (НУО) екологічного спрямування. Основними статутними напрямками їх роботи є природоохоронна діяльність, екологічна просвіта і виховання, захист екологічних прав громадян, екологічна наукова та освітня діяльність, розвиток екотуризму, участь у прийнятті екологічно важливих місцевих рішень.

Серед них офіційно зареєстровані Тернопільські обласні організації УЕА „Зелений Світ” , Всеукраїнської екологічної ліги,

Чисте місто

регіональне відділення Української екологічної Академії наук, а також місцеві НУО „Зелена планета”, „ЕГО Зелений світ”, „Молодь. Довкілля. Розвиток”, „Наше місто”, регіональна філія еко-НУО „Мама – 86”, спортивно-екологічний клуб „Каскад”.

Тернопільське екологічне об'єднання “Наше місто” має налагоджену співпрацю з регіональними ЗМІ, регулярно виступає з публікаціями в пресі зі злободенних проблем міста Тернополя, провело серію телепередач на обласному державному телебаченні (ТТБ).

Тернопільський обласний осередок Всеукраїнської екологічної ліги координує роботу 7 районних осередків і одного міського. Протягом року активісти обласного осередку проводили акції „Замість ялинки Зимовий букет”, „Посади своє дерево”, „Первоцвіт”. Найбільшу активність за звітний період проявили члени Бережанського районного осередку ВЕЛ. Їхня діяльність була спрямована на очищення берегів малих рік. Тернопільський малий осередок ВЕЛ має великий досвід у проведенні еколого-краєзнавчих конференцій. Ці заходи активно проводилися на базі Тернопільського медичного університету.

Чисте місто

Обласний осередок ініціював і провів третю Всеукраїнську конференцію „Довкілля і здоров'я”.

Тернопільська обласна організація української екологічної асоціації „Зелений світ” заснована 29 листопада 1993 року, налічує близько 900 членів. Це добровільне об'єднання громадян на громадських засадах створене з метою координації зусиль у справі докорінного виправлення екологічної ситуації на Тернопільщині і сприянню забезпечення природного співіснування людини та довкілля. Уся діяльність „Зеленого світу” будується на основі взаємодії з державними органами, підприємствами, установами, організаціями, іншими громадськими об'єднаннями як на території України так і за її межами.

Громадська організація „Зелений світ” постійно залучає громадськість до активної діяльності і сприяння вирішенню екологічних проблем регіону, проводить громадські екологічні експертизи проектів розміщення, будівництва та реконструкції промислових підприємств, об'єктів

енергетики, транспорту та сільського господарства . постійно ознайомлює громадськість з провідними ідеями та досягненнями у галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів, сприяє формуванню в

6

Чисте місто

суспільстві екологічного світогляду та виховання екологічної культури населення України. Також активісти „Зеленого світу” наполегливо борються за припинення діяльності забруднюючих підприємств, перепрофілювання або вдосконалення технологій виробництва, які зумовлюють деградацію природного середовища і негативно впливають на здоров'я людини.

Серед останніх досягнень „Зеленого світу” варто відзначити участь у міжнародній виставці „Екологія – 2007”, де він став дипломантом. Також впроваджується програма „Енергетична

верба”. Постійно пропонуються для продукування різноманітні нові сорти овочів, фруктів та ягід. Окрім цього громадська організація

„Зелений світ” є учасником проекту „Квітуча Тернопільщина”.

Крім цього на Тернопільщині легалізовані як місцеві представництва або відділення міжнародних, національних та регіональних НУО і наукових товариств: Міжнародної асоціації ландшафтних екологів, Міжнародної ліги сприяння

Чисте місто

екологічному підприємництву, Національного екоцентру, Всеукраїнської екологічної журналістської асоціації, Молодіжної екологічної ліги, Екологічної варті, Асоціації ботанічних садів України, Українського гідроекологічного товариства, Подільського екологічного товариства, Галицької еколого-туристичної асоціації та інші.

В області працюють громадська еколого-правничка консультація Тернопільського Ротарі-клубу, а також громадська приймальня Тернопільської обласної організації ПЗУ. Розпочато роботу за активної участі волонтерів Корпусу Миру США, регіонального науково-методичного центру екологічної освіти і виховання „Екос” при педагогічному університеті. Планується, що центр буде виконувати координацію роботи шкіл області по міжнародній програмі глобального навчання і спостереження з метою покращення довкілля „GLOBE”.

В грудні 1999 року з метою консолідації зусиль екоНУО,

активізації участі громадськості в процесі „Довкілля для Європи”, а також з метою підготовки до проведення Форуму екоНУО (Київ, 2002), в області створено ініціативну раду

Чисте місто

місцевих екоНУО, які бажають стати членами Коаліції ЕКО-НУО України „Альтер-еко”. Протягом останніх років дане об’єднання активно працювало.

З метою налагодження конструктивної співпраці з громадськістю, координації роботи і планів діяльності усіх місцевих екологічних громадських організацій, врахування громадської думки при прийнятті рішень в галузі охорони довкілля продовжує роботу Громадська Рада при Держуправлінні охорони навколишнього природного середовища у області.

✓ *Водопостачання та каналізування промислових і побутових стоків міста*

Природні запаси прісної води обмежені, тому використовувати її необхідно раціонально, щоб зберегти для майбутніх поколінь. Проблема ця нерозривно пов’язана з глобальною проблемою охорони навколишнього природного середовища. Джерелами природних вод на нашій планеті є підземні і поверхневі води та атмосферні опади.

Технічні і гігієнічні вимоги та норми якості води, яка подається централізованим і децентралізованим водопостачанням для господарсько-життєвих потреб, встановлені ГОСТом 2874—82 «Вода питтєва. Гігієнічні вимоги

Чисте місто

і контроль за якістю». Тому перед вживанням воду необхідно очищати фізичними та хімічними способами.

Для водопостачання міста Тернополя існує два водозабори з підземних джерел:

- «Тернопільський» в с. Біла, потужністю 27 тис. куб. м. на добу;
- «Івачівський» в с. Горішній Івачів, потужністю 86 тис. куб. м на добу.

На цих водозаборах розташовані 28 артезіанських свердловин, 14 резервуарів чистої води. Довжина водоводів від водозабору «Тернопільський» до міста становить 2,7 км., від водозабору «Івачівський» до міста — 34,6 км. Протяжність водопровідних мереж по місту складає 260 км.

Відпускається води споживачам міста 31684000 тис. куб. м на рік, або в середньому 86,8 тис. куб. м на добу.

Для очищення питтєвої води і приведення її до відповідних норм і вимог встановлена система фільтрів, дві хлораторні для обеззараження води, три насосні станції для подачі води в місто та станція обеззалізування води на водозаборі «Тернопільський». Водопостачання населення здійснюється в основному за рахунок підземних вод, але в

Чисте місто

багатьох випадках для промислових підприємств використовується річкова вода.

В місті функціонує система очисних споруд, які здійснюють повну біологічну очистку каналізаційних стоків. Окремо проходить очистка побутових і промислових стоків.

Водопостачанням міста та прийманням і очищенням стічних вод займається виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства «Водоканал». Його лабораторія постійно контролює стоки промислових підприємств на вміст в них солей важких металів, їх якісний і кількісний склад, проводить аналіз стоків на вході і виході очисних споруд після очистки, хімічний склад та фізичні об'єми намулу.

Стічні води при очистці проходять через пісколовки, первинні відстійники, аеротенки, вторинні відстійники. При цьому завислі речовини випадають в осад, а очищені стічні води обеззаражуються хлором в контактних резервуарах і попадають через біологічні ставки в річку Серет.

Ресурси:

1. <http://www.ecocentr.narod.ru/publikation/ecolsituation/index.html>
2. http://www.ecocentr.narod.ru/publikation/ecolsituation/tern_biol.html
3. <http://www.google.com/imgres?q>

*Виконала студентка
Фізико-математичного
Факультету групи М-52
Киричук Лідія*